

LEOPOLD

1/2025

DNES

...aj šidlo, aj keramika...

Štát zbral samospráve 14 percent z podielových daní

Mierne vzrástli dane a poplatky, najviac však doplatia rodičia

Rok 2025 slovenská vláda označila za prvý rok konsolidácie verejných financií. Konsolidácia sa však nedotýka len zvýšenia dane z pridanej hodnoty (DPH) a zavedenia nových poplatkov, ale na konsolidácii sa budú svojimi príjmami zúčastňovať aj obce a mestá. V prípade nášho mesta to znamená, že v tomto roku 13 % z podielových daní (asi 300 tisíc eur), ktoré malo mesto dostať, zbral štát kvôli zmene financovania materských škôl. Mesto tak už ďalej na materskú školu nebude dostávať originálne kompetencie v podobe podielových daní a financovanie materskej školy prechádza na normatívne financovanie, ako je to v prípade základnej školy. Ďalším jedným percentom sa samospráva bude zúčastňovať na konsolidácii, čo sa odrazilo aj v rozpočte mesta, ktorý prijalo zastupiteľstvo na svojom decembrovom rokovaní.

Daň z nehnuteľností. Samospráva však pri zostavovaní rozpočtu mesta sa usilovala zostaviť ho tak, aby sa výpadky zdrojov a nárast nákladov mesta v čo najmenšej miere dotkli bežných občanov. Podobne ako iné samosprávy aj Leopoldov však musel siahnuť po úpravách niektorých daní alebo poplatkov. Jedným z nich je napríklad daň z nehnuteľností, ktorá sa v tomto roku zvýšila o 6 percent. Zvýšenie tak kopíruje predpokladanú výšku inflácie v tomto roku vo výške asi 3 percentá a 3 percentá zvýšenia DPH. Ten istý kľúč samospráva použila aj pri úprave miestnych daní, ktoré takisto boli zvýšené o 6 percent – ide najmä o daň za užívanie verejných priestranstiev, za predajné automaty, nevýherné hracie automaty a pod. Napr. daň za psa sa zvýšila z 22,60 eura na 26 eur, v prípade psa chovaného v rodinných domoch sa uplatňuje 50-percentné zníženie poplatku.

Komunálne odpady. K zmene došlo aj v prípade poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Pre bežného obyvateľa mesta sa poplatok za zber a likvidáciu odpadu zvýši o necelé 4 eurá za rok (na 59,50 eura), pričom občania si môžu dohodnúť úhradu poplatku v podobe splátok. V prípade právnických osôb, ktorým sa poplatok za odpad nezvýšil od roku 2021, došlo z výraznejšiemu navýšeniu. Navýšenie pozostáva z kumulovanej inflácie od roku 2021, zvýšenia DPH o 3 percentá a zvýšenia poplatku za uloženie odpadu na skládke (poplatok vzrástol z 0,02268 €/liter/vývoz na 0,03813 €/liter/vývoz). Výška poplatku odzrkadľuje len reálne náklady mesta so zberom, prevozom, uložením odpadu.

Školské poplatky. Žiaľ, najviac zvýšenie poplatkov pocítili rodiny so škôlkarmi. Tie už nesúvisia s avizovanou konsolidáciou, ale s tým, že štát zmenil spôsob financovania činností materských škôl. Povedané ináč – materské školy opäť prechádzajú pod systém normatívneho financovania z rozpočtu ministerstva školstva a financovanie školskej

jedálne pri materskej škole zostáva na zriaďovateľovi (teda na meste) z podielových daní. Hoci práve príjmy štát nášmu mestu skrátil o 13 + 1 %, samosprávy sa zaviazali, že ak ich financovanie škôlok zo strany štátu nebude postačovať, napriek spomenutému zníženiu príjmov z podielových daní ich dofinancujú práve ony. Žiaľ, napriek tomu zvýšenie poplatkov neobíde ani rodičov a zvýšil sa poplatok za mesačný pobyt dieťaťa v materskej škole z 25 na 40 € a o dve eurá (na 10 € za mesiac) stúpol aj príspevok zákonného zástupcu dieťaťa. Aspoň trochu uspokojivou správou je to, že rodičia poplatok za čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa budú platiť len do roku 2026. Menia sa aj poplatky v školskom klube detí – na režijné náklady na čiastočnú úhradu nákladov spojených s činnosťou klubu sa zvyšuje z 20 na 30 € za mesiac a príspevok na režijné náklady v školskej jedálni z doterajších 8 na 10 € mesačne. Prevádzku školského klubu ešte navyše dofinancováva mesto a dorovnáva rozdiel toho, koľko štát mestu poskytuje na originálne kompetencie v tejto oblasti.

Sociálne služby. Zmeny poplatkov neobišli ani sociálne služby v meste, ktoré sa už dávnejšie nezvyšovali. Ide najmä o oblasť terénnej sociálnej práce, kde sa zvýšila tarifa na hodinu opatrovateľskej práce z 1,70 € na 2 eurá. K miernej úprave došlo aj v prípade poplatkov za používanie služieb denného stacionára – za celodenný pobyt klienti zaplatia 8 eur (zvýšenie o 50 centov za deň) a za poldenný pobyt zaplatia 6 eur (zvýšenie o 50 centov za deň). V poplatkoch za využívanie služieb jaslí došlo k zjednoteniu celodennej a poldennej starostlivosti 330.- € mesačne pre deti z Leopoldova a 360 € mesačne pre mimoleopoldovské deti.

Rozpočtové priority na rok 2025. V tomto roku bude mesto hospodáriť s rozpočtom 7 miliónov 840 tisíc 527 eur, pričom na bežné výdavky je rozpočtovaných 5 278 072 eur a na kapitálové 2 355 050 eur. Najvýznamnejším projektom v tomto roku bude rekonštrukcia kina Osveta na kultúrne centrum a mesto sa sústreďí na prípravu projektovej dokumentácie na rekonštrukciu bytových domov s nájomnými bytmi na Gojdičovej ulici, komunikácie/chodníkov na Kukučínovej ulici, sietí na Piešťanskej ceste, sanácie mosta na Troslakoch, na energetickú optimalizáciu základnej školy a jedálne, zateplenie stropu v školskej jedálni a oplotenie športového centra Trolasky.

J. Hladký

Šidlo a keramika

Tvorba keramiky si v našom meste našla už viacero priaznivcov spomedzi detí aj dospelých. Ešte v polovici decembra Klub Šidlo zorganizoval klub leopoldovských keramikárov, ktorí si mohli v dvoch cykloch v klubovni mestskej knižnici rozvíjať svoje keramikárske zručnosti, ale vítaný boli aj začiatočníci, ktorí mohli po prvý raz vyskúšať pracovať s hlinou a modelovať z nej rôzne predmety alebo tvary. A podarilo sa im všeličo. Nielen okrasné predmety, ktoré si môžete vystaviť napríklad doma na poličke, ale napríklad aj ozdobné keramické kvetináče, rôzne postavičky alebo predmety, ktoré môžete funkčne využiť na odkladanie spieniek a pod. Autorské počiny zdokumentovali zasa deti z multimediálneho krúžku: Nelka Vančová, Dominika Beťáková, Emma Ondrovičová, Zuzana Polakovičová, Gabika Pauličková, Šimon Moravanský a Ninka Hlavatá.

(jh)

Vianočné posedenie členov SZTP

Na záver roka sme pre našich členov pripravili vianočné posedenie s kultúrnym programom a občerstvením, ktorého sa zúčastnilo 120 členov, každý dostal vianočný darček. Svojím príhovorom pozdravila prítomných aj primátorka mesta Leopoldov Terézia Kavuliaková.

Žiaci ZŠ Leopoldov nás potešili vianočným vystúpením, ktorý si pre nás pripravili. Záver patril skupine Mestečanka, ktorá nám zahrala a zaspievala vianočné piesne a spoločne sme si zaspievali Tichú noc. Nezabudli sme ani na tých členov, ktorí sa pre svoj zdravotný stav nemohli zúčastniť posedenia. Obdarovali sme ich čokoládovou vianočnou kolekciou a malým darčekom s vianočným pozdravom.

Z. Karabová

Zásah pri Vanigovskom kanáli

Dvojica policajtov z Obvodného oddelenia PZ Leopoldov vytiahla z ľadovej vody Vanigovského kanála v Trakoviciach v okrese Hlohovec muža, ktorý bol v bezprostrednom ohrození života. „Bol až po hlavu ponorený vo vode a nedokázal vyjsť na breh. Policajti okamžite skočili do vody a vytiahli ho po strmom brehu von. Muž javil známky ťažkého podchladenia, nekomunikoval, krčovitě sa triasol a nevnímal okolie, preto mu poskytli neodkladnú predlekársku pomoc,“ informovala o udalosti polícia. Po zistení, že nemá viditeľné zranenia ho uložili do stabilizovanej polohy, prikryli izotermickou fóliou a až do príchodu RZP mužovi kontrolovali životné funkcie. Podľa zdravotníkov mohol byť 49-ročný muž vo vode niekoľko hodín, previezli ho do nemocnice v Trnave, kde bol jeho zdravotný stav stabilizovaný. Na človeka vo vode upozornil na linke 158 všímavý občan. Operačný dôstojník posunul informáciu hliadke, ktorá mala nočnú službu. Tá sa skontaktovala s oznamovateľom, ktorý ich navigoval k mužovi.

(r)

Výlet na Hrebienok 2

Nový rok sme začali tradične oblúbeným výletom do Vysokých Tatier prehliadkou Tatranského ľadového dómu na Hrebienku a 35 unikátnych ľadových sôch. 12. ročník Tatranského dómu je venovaný pápežovi Jánovi Pavlovi II. V ľadovej bazilike je zobrazená Wawelská katedrála a Kostol sv. Vojtecha v Krakove. Téma je zvolená pri príležitosti 30. výročia návštevy Jána Pavla II. vo Vysokých Tatrách. Posolstvo jeho výroku pri tatranskej návšteve: „Tatry nerozdeľujú, ale spájajú!“ si dnes určite uvedomujeme viac ako kedykoľvek predtým... Doprava bola spoločná vlakom, bolo veselo, cesta nám ubiehala rýchlo. Na Hrebienku nás privítalo pekné počasie, slniečko sa síce schovalo, ale výhľad na naše veľhory bol krásny a čistý, snehu bolo tiež dosť. Navštívili sme Rainerovu chatu a pozdravili chatára pána Petrasa. Niektorí sa vybrali na prechádzku okolo Štrbské plesa. Bol čas aj na občerstvenie, kávičku a dobrý koláčik. Cesta naspäť ubiehala v družnom rozhovore, rozprávali sme si zážitky, čo sme všetko videli a kde sme boli. Všetci sme sa zhodli na tom, že výlet sa vydaril a povedali sme si, že o rok si výlet zopakujeme.

Z. Karabová

Vzniká nová knižka o Leopoldove

Nadšenec histórie železníc, pán Matej Motyčka pracuje na tvorbe knihy o histórii železníc so špecializáciou na Leopoldov, keďže budúci rok oslavujeme 150. výročie príchodu prvého vlaku do Leopoldova.

Prosí o spoluprácu všetkých ochotných Leopoldovčanov, ktorí by mu vedeli poskytnúť zaujímavé informácie o železničnej stanici, rušňovom depe či ďalších železničných objektoch alebo fotografický či iný materiál užitočný v rámci témy jeho publikácie. Kontaktovať ho môžete na telefónnom čísle 0949 122 662 alebo prostredníctvom e-mailovej adresy: mato.motycka@gmail.com.

Ďakujeme.

Tridsiate jubileum zväzu s veľkým záujmom o členstvo

Je to už tridsať rokov, čo vznikla v našom meste základná organizácia Slovenského zväzu telesne postihnutých. Bol február 1995 a organizáciu založila Mária Petrášová v skromných podmienkach, len s pomocou leopoldovskej samosprávy. Nemali ani priestory na stretávanie. No situácia sa postupne zlepšovala. Mária Petrášová viedla organizáciu 22 rokov. Na tohtoročnej februárovej výročnej schôdzi k 30. výročiu vzniku leopoldovskej organizácie jej udelili aj Ďakovný list za účasti veľkej rodiny členov organizácie. Zo 196 členov prišlo do jedálne základnej školy takmer stopäťdesiat. Na výročnom stretnutí zároveň vo funkciách potvrdili doterajších členov výboru a predsedníčku Zdenku Karabovú. Tá vedie organizáciu od roku 2017.

Podľa stanov ZO SZTP združuje organizácia nielen ľudí so zdravotným postihnutím a civilizačnými ochoreniami, ale aj ich rodinných príslušníkov a priateľov. Ako povedala Zdenka Karabová, organizácia vznikla pre potrebu reagovania na problémy zdravotne postihnutých zapájať ich do spoločenského a kultúrneho života aj napriek zdravotným

problémom. A za tridsať rokov sa im to naozaj darí, keďže o členstvo v organizácii má v poslednom období nielen oveľa viac záujemcov (napr. v roku 2017 ich bolo 78 a dnes 196), ale aj výrazne aj zvýšil počet aktivít. Kultúrne podujatia, účasť na predstaveniach je len zlomkom. Základom je najmä organizovanie ozdravných pobytov v kúpeľoch a turistických stretnutí. Samozrejme, aj s ohľadom na zdravotný stav členov. Tých, čo nemôžu cestovať, tých tešia aspoň návštevy ostatných členov alebo aktivity doma, v Leopoldove. „Napríklad najnovšie pripravujeme aj prednášku *Ako sa nestáť obeťou zločedov a podvodníkov*. Pozvali sme na ňu 10. marca do klubovne Mestskej knižnice v Leopoldove Silviu Malatinskú z Rady vlády pre prevenciu kriminality. Z ostatných ďalších podujatí spomeniem napríklad júnový výlet do Komárna spojený s prehliadkou mesta,“ hovorí Z. Karabová a pripomína, že aktivity by neboli možné bez spolupráce s Mestom Leopoldov a Hlohovec a bez príspevku Trnavského samosprávneho kraja. „Pre našich podporovateľov je možnosť do konca apríla poukázať 2% z daní na našu činnosť,“ hovorí.

„V tom čase bola výhoda, že mali fabriky aj svoju autobusovú dopravu, napríklad Slovakofarma, alebo Atómové elektrárne Bohunice, ktoré nám poskytli aj svoju turistickú ubytovňu. Spolupracovali sme aj s tunajším Slovenským červeným krížom, keď sme formou prednášok spolupracovali s lekármi. Je iné s lekárom sa rozprávať v ambulancii a iné neformálne na takomto stretnutí. Výhodou bolo aj, že lekári poznali našich členov tým, že boli ich pacienti. Začínalo nás 48 a postupne sa to začalo rozrastať,“ hovorí prvá predsedníčka organizácie Mária Petrášová. Členov ZO SZTP pozdravil aj hlohovecký poslanec a podpredseda Trnavského samosprávneho kraja Patrik Voltmann. „Dostal som viackrát otázku, či by sa nedal vyriešiť problém s nedostatkom odborných lekárov v našom regióne. Tento problém sa netýka len okresu Hlohovec. Preto sme začali pred rokmi pripravovať projekt Zdravá župa. Je to koncept poskytovania zdravotnej starostlivosti vo vlastnej réžii – budovanie ambulancií a podpora lekárov. V Trnave sme už začali. Mali by sme pokračovať v Hlohovci a v budove bývalej obchodnej akadémie zriadiť ambulancie Zdravej župy. Prioritou je, aby sme dostali chýbajúce profesie lekárov. Najväčším

problémom je najmä diabetológ a ďalší odborní lekári. Je to o podmienkach. Vieme im ponúknuť lepšie finančné podmienky na prácu, poskytnúť priestory, takže dúfam, že sa nám to podarí,“ hovorí P. Voltmann. Členov pozdravila aj primátorka Terézia Kavuliaková, ktorá zagratalovala aj tohtoročným jubilantom, ktorých bolo tento rok pätnásť. V hudobných vložkách sa predstavili deti z Folklórneho súboru Verešvaranček z Červeníka a domáca kapela Mestečanka. Program potom pokračoval neformálnou časťou, počas ktorej mali prítomní možnosť ochutnať aj

jubilejnú tortu, ktorú napiekli aj naservírovali členky s pomocou cukrárne Dobroty od Adriky.

Členov prišli pozdraviť aj riaditeľka ústredia SZTP Oľga Bohuslavová, a predsedníčka SZTP s celoslovenskou pôsobnosťou Monika Vráblová. Hovorili aj o tom, kto môže byť členom SZTP. „Môžu sa prihlásiť nielen telesne postihnutí, ale aj ich rodinní príslušníci, priatelia alebo chorí s inými diagnózami. Členstvo im okrem miestnych aktivít na našej celoslovenskej úrovni dáva najmä sociálne poradenstvo. Napríklad, keď sa niekto ocitne v

nepriaznivej situácii, nevie sa zorientovať v zákonoch, poradíme kam ísť, čo vybaviť. Zároveň bojujeme za odbúravanie architektonických bariér. Pripravujeme aj voľnočasové aktivity na celoslovenskej úrovni. Pokiaľ ide o členstvo, tu v Leopoldove sa to zvyšuje, ale závisí to od regiónu. Populácia starne, mladí majú iné aktivity, z hľadiska celoslovenského máme zhruba desiatitisíc členov,“ hovorí Oľga Bohuslavová. Slovenský zväz telesne postihnutých pracuje na celoslovenskej úrovni, v našom regióne pracuje krajská a okresná organizácia SZTP. „Tým, že sme vstúpili do EÚ snažíme sa, aby posudzovanie telesne postihnutých alebo inak znevýhodnených bolo jednotné. Najmä nám ide o väzby v Českej republike. Napríklad, my sme v SR mali odpustený poplatok za diaľničnú známku. Akonáhle sme prekročili hranicu do ČR, museli sme si kupovať českú. Bojovali sme za zjednotenie aj v rámci celej EÚ, aby sme mali v krajinách tie isté výhody, aké nám poskytuje Slovenská republika. To sa napokon podarilo a bude toto zvýhodnenie platiť od budúceho roka, najneskôr od roku 2027. Pripomenuli sme členom, že sme viac ako 14 rokov bojovali za to, aby sme nemuseli mať toľko posudkov ako od nás tento štát vyžaduje, Napokon sa to podarilo vďaka spolupráci s komisárkou z Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím Zuzanou Stavrovskou. Už budeme mať jeden integrovaný posudok, takže nemusíme žiadať obec, mesto alebo kraj. Stačí nám posudok úradu práce, kde bude jasne napísané, na akú službu budeme mať nárok,“ pripomenula Monika Vráblová.

Martin Jurčo; foto autor a Mária kusá

KOMUNÁLNY ODPAD

Vývoz komunálneho odpadu v meste Leopoldov je v stredu a vo štvrtok každý párny týždeň podľa jednotlivých ulíc a v platnosti zostáva deň pre konkrétnu ulicu ako doteraz. Rozpis ulíc je zverejnený na <https://www.leopoldov.sk/sk/Mestsky-urad/mestsky-urad/referat-zivotneho-prostredia/komunalny-odpad.html>.

PAPIER

Termíny: 14. január, 25. február, 8. apríl, 20. máj

TROJZBER – kovy, plasty, tetrapaky

Termíny: 16. január, 13. február, 13. marec, 10. apríl, 6. máj, 5. jún.

SKLO

Termíny: 7. január, 7. február, 21. marec, 25. apríl, 30. máj.

Zomrel

Gustáv Zenner

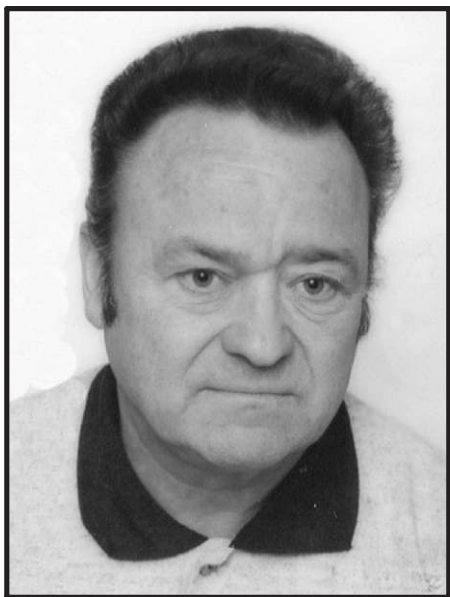
Dlhoročný poslanec mestského zastupiteľstva Gustáv Zenner patril medzi Leopoldovčanov, ktorého poznali azda všetci zástupcovia strednej a staršej generácie obyvateľov mesta. Vrstovníci si ho pamätajú ako zručného majstra remeselníka ochotného kedykoľvek pomôcť a vo voľnom čase ako človeka, dobrého „partáka“, angažujúceho sa hlavne v športe i spoločenskom živote. Vo svojej spomienkovej knižke Žaby na Trolaskoch ho spomína aj náš rodák Ivan Szabó, ale meno Gustáva Zennera nájdete napríklad aj vo výročných publikáciách zo života mesta. Verejnosť sa s Gustávom Zennerom rozlúčila v stredu 18. decembra na mestskom cintoríne. Za vedenie mesta a poslancov mestského zastupiteľstva v príhovore vyzdvihla jeho účasť na rozvoji komunity a mesta primátorka mesta T. Kavuliaková.

Gustáva Zennera si všetci budeme pamätať ako obýčajného i neobýčajného človeka. Narodil sa 22. novembra 1938 v Malackách a s rodičmi Augustínom a Annou sa prisťahovali do Leopoldova, keď bol Gustáv Zenner ešte malý chlapec. Spočiatku žili v liehovarenskom podnikovom dome na Vartovke, pretože otec dostal prácu v liehovare. Jeho otec mal viac šťastia ako jeho sestry, ktoré boli po 45. roku odsunuté z povojnovej republiky pre svoj nemecký pôvod. Augustín, keďže mal za manželku Slovensku, mohol zostať a pre liehovar bol ako zručný medikováč potrebný.

Z Vartovky pri liehovare do školy v Mestečku chodil Gustáv Zenner ako chlapec pešo alebo na bicykli. Napokon, takto, na bicykli, sme ho stretávali až do času, kým mu to zdravie dovolilo. Hneď ráno urobil potrebný nákup a neobišiel stánok s novinami. Druhú svetovú vojnu prežil v Leopoldove s rodičmi a sestrou,

prišiel do konfliktu s nemeckými vojakmi, ale vnímal aj zúfalstvo utečencov, prenasledovaných židov, prechod frontu sa však jeho rodiny, našťastie, nedotkol. *„O tejto etape svojho života nikto z rodiny nechcel nikdy rozprávať. Ja len šípim, že tam muselo byť všeličo nedobré. Spomínal však, že počas vojny spávali v pivnici na vreciach so zemiakmi. Možno aj preto odvtedy miloval zemiaky na všetky možné spôsoby – o ryži hovoril, že mu urobí šikmé oči,“* smutno-humorne si spomína na staré rodinné tabu jeho dcéra Viera Lietavová. Základnú škodu do 5. ročníka absolvoval v Leopoldove a ďalej pokračoval ako študent 8-ročného gymnázia v Hlohovci, ktoré ukončil maturitou. Päťdesiate roky boli ťažké, a tak nastúpil do opravovne vlakov v Žiline, kde absolvoval aj železničnú nadstavbu s maturitou. Pracoval tam krátko a po dvoch rokoch podľa vzoru svojho otca začal pracovať v tunajšom liehovare na oddelení technických opráv ako majster zabezpečujúci technický chod potravinárskej výroby. Bol veľmi zručný a podobne ako jeho otec mal mimoriadne vyvinuté technické myslenie – vždy vedel, ako sa konkrétny materiál správa a ako s ním treba zaobchádzať. Napokon, skúsenosti zručného remeselníka využil aj vtedy, keď svojim kamarátom ochotne pomáhal spolu so Štefanom Marcinkom pri stavbe rodinných domov či zavádzaní ústredného kúrenia do nich. *„S pánom Marcinkom boli zohranou dvojicou. Keď sa u nás zjavili spoločne, vedeli sme, že to nebude na chvíľu. Sedeli sme s otvorenými ústami a hltali každé ich slovo, sršali vtipom, navzájom sa dopĺňali. Rozumeli si, sadli si a práca im išla spoločne od ruky,“* spomína si dcéra Viera.

Po hromadnom prepúšťaní na začiatku 90. rokov musel Slovlik opustiť ako takmer všetci zamestnanci a svoje skúsenosti až do dôchodku využíval na mestskom úrade a na bytovom oddelení mal na starosti kúrenie v bytových domoch. S mestom a jeho obyvateľmi však intenzívne a čulo žil aj

ďalej napríklad ako poslanec mestského zastupiteľstva počas niekoľkých volebných období až do roku 2014. Najmä v poslednom svojom funkčnom období ako poslanec zaradený do kultúrno-sociálnej komisie nahlas pripomínal, že mestské kino bez využitia chátra. „Verím, že pán Zenner dnes, keď mesto získalo i našlo peniaze na prestavbu kina na multifunkčný kultúrno-spoločenský objekt, by bol hrdý na to, že prízvukoval potrebu tohto objektu pre mesto a jeho obyvateľov,“ pripomenula primátorka vo svojom príhovore.

Bez Gustáva Zennera by sme si ťažko vedeli predstaviť aj športový život v meste. Bol spoľahlivým herným partákom vo futbale a neskôr aj stolnom tenise. Ich futbalový tím MTK reprezentoval mesto v bývalej Juhoslávii, Maďarsku, Čechách a inde. Dcéra Viera: „Ak mal trošku voľného času, rád hral futbal. Venoval sa mu už od detstva. Občas sme ho išli ako deti na Trolasky aj povzbudiť. Pamätám si ho vždy v bránke – stál v bránkovisku v rukaviciach, kratasoch, vystrihaný, ale s úsmevom na tvári za MTK Leopoldov. Jeho súkmeňovcami a spoluhráčmi boli bratia Titteloví,

páni Osvald, Boleček, Kaničár a mnohí iní, niektorí sú dnes v nebi a vedia, že otec je na ceste do ich do nebeského tímu.“

Pre zdravotné ťažkosti postupne presedlal na stolný tenis. Stolnotenisové zápasy v bývalej sokolovni pri železničnej stanici sledovali aj jeho deti Vierka a Marian. Neskôr sa presunuli do telocvične väznice a napokon do novejestskej stolnotenisovej haly. Treba spomenúť, že Gustáv Zenner bol jedným z tých, ktorý Ctiborovi Valkovi pomáhali v splnení sna dať mestu stolnotenisovú halu. Hoci mu roky pribúdali, ako zručný remeselník dobrovoľnícky pomáhal pri jej prestavbe a dobudovaní na športové účely v roku 2009. Pán Zenner, Gusto či Gustino, ako ho volali rovesníci, patril k tým, bez ktorých by sa ťažko zaobišli rôzne mestské podujatia. S manželkou pomáhal pri varení mestského guláša či na krumplových hodoch alebo počas vianočných trhov. Manželka Oľga spolu s inými Leopoldovčankami sa starali o prípravu jedál, pán Zenner spolu s kamarátmi o kotly. Bol zabávačom, rozdávačom dobrej nálady, vedel vtipne podpichnúť. Vrstovníci sa s ním lúčili slovami: Zastavme sa a počúvajte, niekde sa veľmi smejú a výskajú ženy, nie je tam Gusto? Ak by sa pridali chlapi, našla by sa fľaška vína, o zábavu by bolo postarané na dlhý čas, možno aj do rána.

Jeho spoločenskosť a vtip bol zároveň spôsobom, ako sa vysporadúval so svojím trápením. Gustáv Zenner sa oženil v roku 1966 a so svojou manželkou Oľgou, rodenou Fabiánovou, vychovával dve deti – staršiu dcéru Vieru a mladšieho syna Mariana. Na začiatku 90. rokov celým mestom pohla ich rodinná tragédia, keď 23. novembra 1991 počas masakry vo väznici prišiel o syna Mariana, ktorý bol vo väzenskej službe absolútnym nováčikom. Z tejto tragickej udalosti sa podobne ako zvyšok rodiny až do svojej smrti nespamätal. Neobyčajnosť pána Zennera však spočívala v tom, že bôh, ktorý nosil v duši a vystupňoval sa vždy pred

Vianocami, sa usiloval pred ostatnými tlmíť vtipkovaním, rozjarenosťou až bujarosťou, čo vždy v spoločnosti lichotilo, pretože bol akoby automatom na dobrú náladu a smiech. Len najbližší vedeli, že tým tlmí svoju bolesť. „Vždy, keď bol zamyslený, vedela som, na čo myslí, i keď to nepriznal. Slová sme nepotrebovali,“ hovorí so slzami v očiach dcéra Viera a cítime, že sama už v tejto téme nechce pokračovať.

V ostatných rokoch ho ticho viedla životom, v istom zmysle usmerňovala tak, ako to vie len milujúca a zmierená duša, až do svojej smrti v roku 2021 jeho manželka Oľga. Ako to bolo v ich rodine zvykom, nestážovali sa. Jej neočakávaná smrť mu druhý raz podlomila nohy. Choroba v zlomenom človeku zvykne prepuknúť alebo napredovať rýchlo... a ani jeho dcéra Viera mu nemohla nahradiť tú chýbajúcu dušu, ktorá ich všetkých tmelila. Jeho svet sa zrazu zmenil a na rady odborníkov sa stalo jeho novým domovom zariadenie

Senior Club Striebornica. V lepších chvíľach a kým ešte vládol chodiť, si aj tu rád zahral stolný tenis. Len kvôli nemu v zariadení zriadili stolnotenisovú miestnosť a aj ako starší dôchodca si poradil s mladými ošetrovateľmi.

„Všetci si nosíme svoje bóle v sebe. Sú však bóle, ktoré nás dokážu paralyzovať natolko, že zmenia náš život od základov. Som vďačná, že som poznala pána Gustáva Zennera ako usmiateho, vtipného, pripraveného kedykoľvek pomôcť všade tam, kde boli ľudia a čo bolo pre ľudí. Spolu s manželkou Oľgou patrili k ozdobám seniorských podujatí, spoločne pomáhali pri mestských aj seniorských podujatiach. Okrem práce ľuďom dávali humor a spolupatričnosť,“ dodala vo svojom rozlúčkovom príhovore primátorka Terézia Kavuliaková. Česť jeho pamiatke.

Pripravil J. Hladký

Der, die, das...

Koľko rečí vieš, toľkokrát si človekom. Hovorievalo sa za mojich školských čias. V súčasnosti, keď sa nám brány do sveta otvárajú dokorán a cestovať takmer do všetkých krajín sveta je celkom prirodzené, platí toto príslovie viacnásobne. Nielen cestovanie či štúdium musí byť motiváciou učiť sa jazyky. Vedci čoraz častejšie zdôrazňujú potrebu mentálneho tréningu v podobe učenia sa cudzieho jazyka a považujú ho za jeden zo spôsobov zlepšovania kognitívnych schopností a prevencie neurodegeneratívnych porúch mozgu. Nuž tieto a iné pohnútky priviedli k sebe skupinku ľudí rôznej vekovej a profesnej kategórie, ktorí sa stretávajú na hodinách nemeckej konverzácie v Mestskej knižnici Leopoldov pod priateľským vedením Janky Nosálovej. Porozprávame sa, doplníme si slovnú zásobu, dozvieme sa niečo nové z reálíí nemeckej hovoriacich krajín. Aj takúto podobu môže mať jeden z príkladov dobrej praxe. Za túto možnosť ďakujeme Janke Nosálovej, Nadežde Masárovej a Mestskému úradu v Leopoldove.

Zuzana Martinkovičová

Výzva na pomoc pre Stanku

Členovia leopoldovskej ZO Slovenského zväzu telesne postihnutých nás požiadali o uverejnenie tejto výzvy. „Pri turistike v Trenčíne 10. novembra minulý rok skolabovala Stanka Ščasná, dcéra našich členov Heleny a Milana Lubových. Stanka má 48 rokov. Jej manžel bojoval o jej život, pokiaľ neprišli záchranári s vrtuľníkom. Srdce naskočilo, ale, žiaľ, bola dlhší čas v bezvedomí. Od tohto dňa Stanka leží a diagnóza lekárov znie: bdelá kóma. Pravidelné rehabilitačné činnosti spojené s jej zdravotnou starostlivosťou v špecializovaných zariadeniach sú finančne veľmi náročné. Jeden deň stojí zhruba 400 eur. Stanka potrebuje každodennú 24-hodinovú starostlivosť, a to má 9-ročnú dcéru Simonku, ktorej mama veľmi chýba. Verte, že aj ten najmenší príspevok, ktorý by nám nechýbal, im veľmi pomôže. Za každé jedno euro vám budeme veľmi povďační. Pani Helena Lubová každý deň pečie a predáva obľátky, aby aj takto pomohla svojim najbližším. Zároveň sa touto pozornosťou odovďačuje tým, ktorí im v tejto ťažkej situácii pomáhajú. Stanka Ščasná býva s rodinou v Šulekove. Rodina má zriadený účet, na ktorý je tiež možné prispieť (SK 35 0900 0000 0052 2598 6117).

(mj)

Mikulášsky turnaj sa opäť vrátil do Leopoldova

Po niekoľkých rokoch nafukovacia hala v areáli MTK Leopoldov opäť privítala donedávna tradičný mikulášsky futbalový turnaj. Ročník 2019 bol na dlhšie obdobie posledný, pretože tradíciu turnaja porušili protipandemické opatrenia, vážne poškodenie nafukovacej haly a napokon obdobie, keď sa vyberala nová vhodná hala a napokon aj jej výstavba. Nič to však nemení na tom, že mikulášsky turnaj sa po piatich rokoch v Leopoldove usiluje nájsť si opäť miesto v kalendári športových podujatí.

Tohtoročný obnovený turnaj organizátori venovali najmladším, preto ho aj nazvali Mikulášsky turnaj prípraviek 2024 – U7. Začal sa v sobotu 14. decembra 2024 o 9. hodine a slávnostný výkop pred domácimi aj hosťujúcimi družstvami urobila primátorka mesta T. Kavuliaková. Zápolilo sa na umelom povrchu systémom každý s každým a v zápasoch sa predviedli štyri družstvá, ktorým nechýbal zápal pre hru. Na záver turnaja hostitelia vymenovali najlepšieho brankára – stal sa nim Filip Štichauer (TJ Družstevník Veľké Kostofany) – a najlepšieho strelca – titul získal Teodor Chovanec (TJ Slovan Červeník). No a ako sa darilo jednotlivým družstvám? Najlepšie výkony predviedli hráči TJ Slovana Červeník, myslené striebro získali hráči OFK Kľačany, na treťom mieste sa umiestnili chalani z TJ Družstevník Veľké Kostofany a hostitelia sa uskromnili so štvrtým miestom. Hráči si ako spomienku na turnaj odniesli medaily a každý dostal od Mikuláša sladkú odmenu a napokon sa všetci posilnili v spoločenskej miestnosti MTK. Organizátori z MTK sa už teraz tešia na ďalší mikulášsky turnaj, ktorý sa v našom meste uskutoční 14. decembra.

(jh)

Aby mali plné brušká

Leopoldovský Klub Šidlo okrem iných, väčšinou tvorivých a kreatívnych aktivít pripravil v sobotu 25. januára pre deti v klubovni v budove mestskej knižnice zábavné, poučné i trocha dobrodružné podujatie. Jeho zmyslom bolo pripraviť pre vtáčiky, ktoré majú v zime problém nájsť potravu, pochútky, z ktorých môžu čerpať energiu práve v zime, a takisto v prírode rozmiestniť krmidlá. A pomocnú ruku podali aj rodičia. Deti sa stretli pri knižnici o desiatej a hodinu venovali tvoreniu vtáčích pochútok, ale svoje vlastné, ak ich doma vyrábajú, už mohli vziať aj so sebou. Podstatné však bolo aj to, aby nezabudli vziať výživné pochútky a vodu aj pre seba. Potom sa vybrali na prechádzku spojenú s kŕmením, aby mohli v prírode na nízke stromčeky a kríky nainštalovať vyrobené jednoduché krmidlá a pripravené pochútky. Naplánovanú mali trasu cez park na námestí, zastaviť sa na mestskom cintoríne a pokračovať ďalej na Štrkovku a k Hučáku, ďalej pokračovať k železničnému mostu a pomaly sa vracat okolo vodárne a strelnice do mesta.

(jh)

Občanom by pomohol napríklad štiepkovač

Kompostovanie patrí k výhodným a udržateľným spôsobom, ako nielen znižovať množstvo odpadu, ale aj ako pôdu dostať do takej kondície, ktorá môže zabezpečiť jej správne fungovanie vo vzťahu k rastlinám, ale zlepšiť aj ďalšie funkcie, ktoré pôda má. S kompostovaním majú niekoľko rokov skúsenosti aj leopoldovské domácnosti, resp. rodinné domy so záhradami. Podeliť sa so svojimi skúsenosťami s kompostovaním a zistiť to, čo by občanom pri kompostovaní pomohlo, mal aj dotazník, ktorý do domácností v meste distribuovala Živá záhrada v závere minulého roka.

Do prieskumu sa zapojilo 125 domácností, čo je 10,4 percenta z celkového množstva rodinných domov v našom meste. 95 % z nich v dotazníku odpovedalo, že kompostuje biologicky rozložiteľné materiály (tí, čo nekompostujú, uviedli, že nemajú na to priestor, nevedia kompostovať, prípadne sa im nechce). Väčšina respondentov kompostuje v kompostéroch, ktoré pre rodinné domy zabezpečil mestský úrad, ale niektorí na kompostovanie používajú aj svoje kompostéry, prípadne kompostujú na hnojisku, v kompostovacej jame alebo iným spôsobom a niektorí tieto možnosti kompostovania svojho záhradného odpadu dokonca aj kombinujú.

Najčastejšie dôvody, pre ktoré obyvatelia kompostujú, sú to, že si sami vyrobia kompost pre vlastnú záhradu, že kompostovanie má pozitívny vplyv na životné prostredie a znižujú poplatky za odpadové hospodárstvo. Menej často sa vyskytli dôvody ako minimalizácia dopravných nákladov a komfort.

V ďalšej časti obyvatelia uviedli, ako nakladajú s jednotlivými odpadmi. Odpovede uvádzame v prehľadovej tabuľke.

(jh)

	Trávu	Burinu	Lístie	Konáre	Zvyšky ovocia a zeleniny	Zvyšky z hotových jedál
kompostujem	63%	52%	66%	34%	78%	22%
nechávam na záhrade alebo mulčujem	18%	9%	21%	16%	3%	2%
skrmujem zvieratami	8%	6%	0%	0%	10%	26%
dávam do bioodpadu	0%	1%	1%	2%	2%	7%
dávam na zberný dvor	4%	21%	7%	31%	2%	0%
pálím v peci	0%	0%	0%	4%	0%	0%
nemám	5%	2%	3%	4%	2%	26%
dávam do zmesového odpadu	0%	5%	0%	3%	2%	11%
pálím na záhrade	0%	0%	0%	2%	0%	0%

MIKULÁŠSKY TURNAJ AJ V STOLNOTENISOVEJ HALE

Predvianočné obdobie využili na zorganizovanie mikulášskeho turnaja aj mestskí stolní tenisti. V Stolnotenisovej hale Ctibora Valka ho pripravili 8. decembra a zúčastnili sa na ňom deti z domáceho klubu. Medzi dvanástimi súťažiacimi boli začínajúci stolní tenisti, ale aj takí, čo v klube trénujú a hrajú už viac rokov. Organizátori ďakujú všetkým deťom za účasť, za výbornú hru a skvelý zážitok a rodičom za to, že prišli podporiť svoje deti a zároveň podporili turnaj tým, že priniesli pre deti maškrtky, koláče, vody a mikulášske balíčky a spravili tak deťom veľkú radosť. Symbolické zlato si z turnaja odniesla Mária Šantavá, striebro Adrián Pathy a bronz Matias Moravčík. Cenu útechy získali Tomáš Kováčik, Peter Krchňák a Šimon Moravanský.

(ra)

SENIORI OZD ŠANEC OPÄŤ V ŠKOLE

Našich 16 členov 6. februára pokračovalo vo vzdelávaní - digitalizácia a práca s mobilným telefónom v rámci projektu SPÁJANIE GENERÁCIÍ. Žiaci 8. ročníka nás oboznámili s novými pojmami, pripravili si prezentácie, z ktorých sme sa dozvedeli, ako treba vytvoriť silné heslo, zámok v mobile, rozlišovať hoaxy, podvodné hovory, kúpiť lístok na vlak online, zistiť si vlakové i autobusové spojenia, moderne nakupovať...

V druhej časti nám trpezlivo pomáhali pri sťahovaní aplikácií, ukázali rôzne hry pre seniorov, naučili, ako využiť QR kód, nakupovať so zľavovými kartami, používať google maps... Každý potreboval poradiť v niečom inom. Sme im vďační za ich pochopenie i ochotu. Strávili sme s nimi veľmi príjemné a plodné doobedie.

Zasa sme si potvrdili, že stále sa máme čo učiť, svet na nás nepočká ...rozvoj v tejto oblasti sa zastaviť nedá. Oceňujeme, že učitelia našej základnej školy vedú svojich žiakov k úcte k starším a k aktívnej výmene skúseností.

(ab)

DOBRE SLOVO VYRIECŤ NEPREMEŠKAJ, DOBRE SLOVO VRAVIEŤ TREBA DNESKA...

Veršami I. Kraska sa začalo výročné zhromaždenie členov Občianskeho združenia Šanec 1. 2. 2025. Školská jedáleň opäť „praskala vo švíkoch“, veď sme museli pripraviť 174 miest pre prihlásených členov. Vypočuli si vyhodnotenie činnosti minulého roka, ktoré predniesla zástupkyňa E. Slamková. Splnili sme všetko, čo sme si naplánovali. Na rôznych akciách a výletoch sa zúčastnilo 1056 členov. Sme radi, že sa nám prihovorila aj primátorka mesta a poďakovala za pomoc pri rôznych mestských akciách. Na tých pomáhala 81 aktívnych členov.

S plánom aktivít na tento rok nás oboznámila predsedníčka A. Benková. Snažili sme sa ho zostaviť tak, aby si každý

člen mohol vybrať. Sme radi, že sa nám darí naplňovať náš cieľ: aktívne prežiť aj túto etapu života, stretávať sa, nebyť sám.

(ab)

Bankomat opäť v prevádzke

Bankomat VÚB, ktorý bol umiestnený na Hollého ulici na budove bývalej predajne s potravinami, sa ešte v polovici októbra stal terčom lúpeže. Vyšetrovatel kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Trnave krátko nato vo veci

začal trestné stíhanie pre zločin poškodenie a ohrozovanie prevádzky všeobecne prospešného zariadenia v súbehu s prečinom krádeže a prečinom poškodenia cudzej veci formou spolupáchateľstva. „Keďže v danom prípade prebieha prípravné konanie, ktoré je konaním neverejným, nebudeme verejnosť informovať o ďalších podrobnostiach, aby nedošlo k zmareniu alebo k staženiu objektívneho vyšetrenia veci,“ uviedli policajti v stanovisku. VÚB v tom čase informovala, že vzhľadom na plánovanú celkovú rekonštrukciu objektu nový bankomat osadí až po dokončení stavebných prác. Tak sa aj stalo. Bývalý objekt potravín zo 70. rokov na sklonku roka začal na svoje účely prispôbovať obchodný reťazec TESCO. Na stavbe sa počas miernych zimných mesiacov intenzívne pracovalo v exteriéri aj interiéri a ešte pred dokončením stavby, keď to bezpečnosť objektu umožňovala, bol nainštalovaný a napokon aj sprevádzkovaný aj bankomat VÚB.

(jh)

Nový typ na senioroch

podvodu

Slovenská banková asociácia upozorňuje, že sa v súčasnosti stretávame s novým typom podvodu na starších ľuďoch, keď podvodníci cieľia na seniorov a vydávajú sa za ich rodinných príslušníkov. „Podvodníci zasielajú seniorom podvodné SMS správy, v ktorých informujú seniora, vystupujúc pritom v pozícii jeho rodinného príslušníka, že došlo k zmene telefónneho čísla. Najčastejšie ako dôvod uvádzajú poškodenie telefónu a SIM karty. Senior je SMS správou vyzvaný, aby si uložil nový telefonický kontakt na rodinného príslušníka. Následne podvodník rozvíja diskusiu so seniorom a pod vymyslenou legendou tohto informuje, že súrne potrebuje poslať finančné prostriedky,“ uviedla právnička Inštitútu alternatívneho riešenia sporov Slovenskej bankovej asociácie Sylvia Ďatelinková.

Podvodnú správu rozpoznáte tak, že pôsobí naliehavo, textácia prechádza z vykania do tykania, je neosobná, až komunikácia s podvodníkom začne prechádzať z nátlakovej formy po agresívnu formu. „Podvodník sa neustále dožaduje zaslania peňažných prostriedkov, výnimkou nie je ani žiadosť o poskytnutie prístupových údajov do elektronického bankovníctva alebo citlivých údajov o platobnej karte. Podvodná správa je zvyčajne odoslaná zo zahraničného telefónneho čísla,“ dopĺňa Sylvia Ďatelinková. Preto by mali byť seniori vnímaví a opatrní. Akékoľvek správy a informácie, ktoré dostanú z neznámeho telefónneho čísla a od neznámej osoby by si vždy mali overiť a v žiadnom prípade neposkytovať citlivé údaje o platobnej karte alebo prístupové kódy do elektronického bankovníctva tretím osobám.

-red-

Šachová partia pre zábavu i poučenie

Biely: **Marián Miklaš**

Čierny: **Peter Cafolla**

Turnaj: ME seniorov

Miesto a dátum: Lignano Sabbiadoro 30. 10. 2024

Otvorenie: Anglická hra (A34)

1.f3 Jf6 2.c4 c5 3.g3 d5 4.c:d5 J:d5 5.Sg2 Jc6 6.Jc3 Jc7 7.0-0 e5 8.d3 Se7 9.Jd2 Sd7 10.Jc4 f6 11.a4 0-0 12.f4 Vb8 13.Je4 (13.a5 b5 14.a:b6 a:b6 15.f:e5 f:e5 16.Se3 V:f1+ 17.D:f1 Sf6 18.Je4 Se7 19.Sd2 De8 20.Sc3 Dh5 +/=) **13. - b5** (13. - Sg4 14.f:e5 f:e5 15.Jf2 Sh5 16.S:c6 b:c6 17.J:e5 Dd5 18.Jc4 De6 19.Je4 V:f1+ 20.D:f1 Vf8 =) **14.a:b5 J:b5 15.Se3 Jbd4 16.S:d4 c:d4** (16. - e:d4 17.Jed2 Ve8 18.e4 d:e3 19.J:e3 V:b2 20.Jdc4 Vb8 21.f5 a5 22.Vf4 Jd4 23.V:a5 Sf8 24.Va7 Sc6 25.Dh5 Vb1+ =) **17.f5 Vb7** (17. - Dc7 18.Da4 Kh8 19.g4 Vb4 20.Da2 a5 21.Vfc1 a4 22.Jcd2 Vf8 23.Vc2 Dd8 24.Jc4 Se8 25.Jg3 Ja5 =/+) **18.g4?! (18.Jed6! S:d6 19.J:d6 Vb6 20.Sd5+ Kh8 21.Jf7+ V:f7 22.S:f7 V:b2 23.Se6 Se8 24.Vb1 Db6 25.V:b2 D:b2 +/-) 18. - a5?! (18. - Dc7 19.Da4 Kh8 20.Vfc1 Vc8 21.Da6 Vb3 22.Jg3 Vbb8 23.g5 Dd8 24.S:c6 V:c6 25.D:a7 Dc8 s komplikovanou hrou) 19.Jed6 S:d6 20.J:d6 V:b2 21.Sd5+?! Kh8 22.Jf7+ V:f7 23.S:f7 Jb4?! (23. - e4!? 24.Vb1 V:b1 25.D:b1 Je5 26.Se6 Sc6 27.d:e4 J:g4 28.Db3 Dd6 29.Dh3 d3 30.D:g4 Dd4+ 31.Vf2 d2 32.Sb3 d1D+ 33.S:d1 D:d1+ 34.Kg2 Dc2 35.Vf4 Sb5 36.Kf2 a4 +/=) 24.Vb1 V:b1 25.D:b1 Sc6 26.Vc1** (Pozri diagram!) **Sb7?? 27.Db3 Sc6** (27. - e4 28.De6 e:d3 29.e:d3 J:d3 30.Vc7 Jf4 31.Db6 d3 32.V:b7 D:b6+ 33.V:b6 g6 34.f:g6 h:g6 35.V:f6 +-) **28.Vc5?! h5 29.De6 Sb7 30.De8+?! D:e8 31.S:e8 h:g4 32.V:a5 Kg8 33.Sg6 Jc6 34.Vb5 Jd8 35.Kf2 Kf8 36.Sh5 Sc6 37.Vb8 Ke7 38.S:g4 Sd7 39.Kg3 Jc6 40.Vg8 Kf7 41.Vh8 Je7** (41. - Ke7 42.Sf3 Jb4 43.Se4 Se8 44.Kf2 Kf7 45.h4 Ke7 46.Sf3 Sd7 47.Vb8 Jc2 48.Vg8 S:f5 49.V:g7+ Kf8 50.Vb7 +-) **42.Sh5+ g6 43.f:g6+ Ke6 44.Vf8 Jf5+ 45.Kf2 Jg7 46.Sf3 f5 47.h4** (47. - Se8 48.h5 Ke7 49.h6 S:g6 50.h:g7 Sf7 51.Sh5 +-) **1:0**

Koncom októbra minulého roka sa vydal RNDr. Marián Miklaš (* 31. 12. 1954) z Nádražnej ulice na deväťhodinovú dalekú cestu so svojím autom do letoviska Lignano v severnom Taliansku pri Jadranskom mori, ktoré v tom čase malo ešte teplotu 19°C, aby tam prežil spolu s manželkou Martou nielen príjemnú dovolenku, ale sa aj zúčastnil majstrovstiev Európy seniorov v kategórii nad 65 rokov od 24. 10. do 3. 11. 2024. Mesto Lignano (spisovateľ Ernst Hemingway ho kedysi nazval *Floridou Jadrano*) sa skladá z troch častí, ale pre turistov milujúcich: nočnú zábavu v baroch na diskotékach, zábavné parky, jazdu na bicykloch po turistických trasách, nekonečne dlhé piesočné pláže, ale tiež množstvo obchodov, luxusných butikov, pizzérií či kaviární, je najvhodnejšia časť Sabbiadoro, kde sa tento šampiónat uskutočnil. Cieľom Mariána bolo umiestniť sa v prvej polovici tabuľky, čo sa mu aj takmer podarilo, keď nakoniec z 99 účastníkov po deviatich kolách so 4,5 bodmi obsadil 50. priečku v tabuľke. Zisk 50% bodov v silnej konkurencii seniorov z takmer celej Európy je pekným výsledkom. V 6. kole sa stretol v súboji s írskym seniorom P. Cafollom (* 1957), keď Marián ako biely začal svojím obľúbeným ťahom kráľovského jazdca, ktorým pozval svojho súpera do Rétiho hry, ktorá však prešla po niekoľkých ťahoch do anglickej hry, keď prvých desať ťahov bolo zhodných s duelom Korčňoj vs. Portisch (Luzern 1985), ktorý ďalej pokračoval: 11.f4 b5 12.Je3 Vc8 13.a4 b4 14.Je4 f5 15.Jd2 0-0 16.Jec4 e:f4 17.g:f4 Kh8 18.Jb3 Vf6 19.Se3 Je6 20.Kh1 Jed4 a po niekoľkých ďalších ťahoch sa dohodli súper i na remíze. V 13. ťahu začal čierny vyvíjať

mládenec v Práci. S pribúdajúcimi rokmi, ale ešte ako mladík, sa stal redaktorom niekoľkých šachových rubrik na Slovensku. Už v r. 1952 ako 19-ročný začal pripravovať rubriku v Práci. V tom istom roku stál pri zrode SOKŠ (Slovenská organizácia kompozičného šachu). Snažil sa získať pre KŠ čo najviac najmä mladých ľudí, s ktorými korešpondoval klasicky pomocou listov alebo výnimočne korešpondenčných lístkov. Neskôr si veľmi pochvaľoval nástup osobných počítačov a možnosť posilať poštu elektronicky. Má veľkú zásluhu na tom, že na slovenskom kompozičnom nebi sa objavilo veľa nových tvári. Z niektorých sa stali dokonca veľké hviezdy, ale aj malé hviezdičky, ktoré rýchlo zhasli, lebo sa im minulo palivo na ich ďalšiu existenciu. Takýmto spôsobom som sa s ním zoznámil aj ja, teda formou písomného styku. Po krátkom čase nastalo osobné stretnutie v BKKŠ (Bratislavský krúžok kompozičného šachu), ktorý založil v r. 1973. Spoznal som v ňom komunikatívneho človeka, ktorý rád poradil pri skladaní úloh. Viedol si presnú evidenciu stretnutí s konkrétnymi menami i priezviskami, kde mal prirodzene sám najpočetnejšiu účasť. Mal organizačné schopnosti, a preto dokázal zorganizovať veľké množstvo školení pre kompozičných šachistov. Nemal rád, ak sa tam počas každodenného programu hrali šachové partie. Odporúčal ich hrať v hotelovej izbe. Pri rozhovore v kolektíve obyčajne povedal aj niečo vtipné, aby rozosmial prítomných. Pracoval ako docent na Elektrotechnickej fakulte SVŠT (neskôr STU) v Bratislave (niekoľko rokov aj ako vedúci katedry elektrotechnológie). Každoročne sa tam konali šachové stretnutia študenti vs. učitelia. Hral samozrejme v tíme pedagógov, ale ako sa sám priznal, tak nie veľmi rád. Hovoril, že ak chce človek dosiahnuť v kráľovskej hre určitú výkonnosť, tak sa musí orientovať len jedným smerom. O našej šachovej rubrike vedel a poslal do nej aj jeden svoj originál na uverejnenie. Chcel mať náš časopis vo svojej šachovej knižnici, a preto som mu ho poslal. Jedenkrát sa stal dokonca výhercom ako riešiteľ. Dožil sa vysokého veku, lebo nefajčil a nepožíval vo veľkom množstve alkoholické nápoje, čo však samozrejme nestačí. Život prežil v dvoch šťastných manželstvách a vychoval dve deti. Pochoval dve milované manželky. Za jeho potomkov však môžeme považovať aj všetkých šachových skladateľov, ktorých priviedol k tejto ušľachtilej záľube, lebo podľa neho je kompozičný šach nespornou a krásnou súčasťou národnej kultúry. KŠ sa mu stal celoživotnou záľubou a bez neho si nevedel svoju existenciu na tomto svete predstaviť. Takmer denne mal na stole šachovú súpravu s nejakou skladbou, ktorú sám zložil alebo pripravoval pre šachovú rubriku. Ešte ako 90-ročný letel na Blízky východ do Spojených arabských emirátov prevziať zlatú medailu v 11. celosvetovej súťaži kompozičných tímov pre Slovenskú republiku. Niekoľko mesiacov pred jeho náhlým úmrtím sa o ňom pochvalne rozprávali riešitelia na medzinárodnej súťaži v Bratislave - Petržalke, kde hodnotili jeho fyzický i psychický stav. Došli k záveru, že vyzerá tak na sedemdesiatnika, ktorý má ešte všetko v hlave v poriadku. Niekedy človek umrie nečakane v posteli počas nočného spánku, inokedy mu klesne dolu hlava za stolom počas jedenia, čo sa stalo v jeho prípade a osamote. Pravdepodobne ani pravidelné lekárske vyšetrenia nedokážu pacientovi určiť dĺžku života, lebo ľudský organizmus je veľmi zložitý biologický tvor. Hovorí sa, že každý človek je nahraditeľný. Dve šachové rubriky ako štafetový kolík po ňom prevzali iní renomovaní slovenskí šachoví skladatelia a tiež BKKŠ pokračuje neprerušene ďalej. Ak by sa o tom Beďo, lebo tak ho priatelia familiárne volali, dozvedel v šachovom nebi, určite by mal veľkú radosť.

Väčšinu svojich skladieb uverejnil samostatne, ale niektoré aj v spoluautorstve. Kuriozitou je dvojťažka zobrazená na diagrame a uverejnená spolu vtedy s jeho 14-ročným synom. Biely v nej začne a dá mat 2. ťahom! V skladbe nájde pozorný riešiteľ analógiu v ťahoch čierneho kráľa s batériovými matmi (veža a jazdec) a veží na tie isté polia spojené s blokovaním.

Riešenie pošlite na e-adresu: casopis@leopoldov.sk alebo odovzdajte na MsÚ v Leopoldove do 25. 4. 2025. Jeden vyžrebovaný riešiteľ bude finančne odmenený. Ako výherca za správne vyriešenie skladby č. 77 bol vyžrebovaný. Peter Hatala z Bratislavy
Blahoželáme!

Riešenie skladby č. 77 (Sachsel): **1.f:g5!** hrozí 2.Df5 mat, 1...Vf4, Jf4 2.Ve1, Sf3 mat, 1...Dd5, Jd5 2.De2, Jc5 mat, 1...Ve5, Je5 2.d5, d:e5 mat. Náročná kombinačná dvojťažka s päťnásobným blokovaním polí; len po 1. - Je5 sa využíva iný motív. V *Malej encyklopédii šachu* (Olympia Praha a Šport Bratislava 1989) heslo *Sachsel* nenájdeme, hoci by si ho tento talentovaný kompozičný šachista iste zaslúžil. Príčina je asi v tom, že boli neznáme Robertove dátumy narodenia i úmrtia, ale sa tiež nevedelo, či ide o pseudonym alebo sa za ním skrýva jeden a možno aj viacerí šachisti. Tiež je zaujímavé, že po r. 1945 publikovanie jeho skladieb zaniklo, čo mohlo mať rôzne príčiny. Takéto náhle skončenie skladania sa však vyskytlo tiež u iných skladateľov a nie je preto ničím výnimočným. Predpokladáme, že v období *Slovenského štátu* pracoval u Winterovcov v piešťanských kúpeľoch, takým spôsobom sa vyhol deportácii do koncentračného tábora, a tam popri svojej práci mal čas na kompozičnú tvorbu. Tento jeho čin schvaľujeme, lebo inak by sme ani nemali dôvod o ňom písať a tiež sa takto nezmazateľne zapísal do histórie slovenského kompozičného šachu, hoci bol českej národnosti. Nevieme, či nad šachovnicou sedel sám alebo mal pri sebe konzultanta, ale aspoň niečo sa nám podarilo zistiť o tejto „záhadnej“ osobnosti.

(GK)

Skladba č. 78 Alan Formánek a Bedrich Formánek Technické noviny 1976

Mat 2. ťahom (7 - 8)

časopis obyvateľov Leopoldova

Ročník: 39. Vydáva: Mesto Leopoldov. Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Hlohovská cesta 1818/2A, 920 41 Leopoldov; IČO: 00312703. Redakčná rada: Juraj Hladký – predseda, Mária Kusá, Kristína Bajtalová, Martin Jurčo. Telefón: 033/734 22 07. Fax: 033/734 23 88, casopis@leopoldov.sk. Vychádza šesťkrát ročne. Inzercia v redakcii. Nepredajné. Náklad: 800 ks. Tlač: VM-print Leopoldov. Distribúcia: Rozširuje sieť domácich predajcov. Evidenčné číslo: EV 4016/10, ISSN 1339-4290. Vyšlo: marec 2025

KULTÚRNE PODUJATIA LEOPOLDOV 2025

1. 3. Fašiangy sobota 1. 3.	9. 4. Veľkonočné stromy života streda 9. 4.	26. 4. Deň Zeme sobota 26. 4.	30. 4. Stavanie mája streda 30. 4.
10. 5. Pochod Jaľšové sobota 10. 5.	11. 5. Deň matiek nedeľa 11. 5.	14. 5. Kvapka krvi streda 14. 5.	24. 5. Deň detí sobota 24. 5.
7. 6. Beh mestom sobota 7. 6.	21. 6. Svätojánsky pochod sobota 21. 6.	21. 6. Penaltový kráľ sobota 21. 6.	4. 7. Filmové noci piatok 4. 7.
5. 7. Filmové noci sobota 5. 7.	7. 7. Výlet do FAMILY PARKu pondelok 7. 7.	18. 7. Filmové noci piatok 18. 7.	19. 7. Filmové noci sobota 19. 7.
1.-3. 8. Tradičné hody piatok - nedeľa 1. - 3. 8.	9. 8. Výlet na kúpalisko sobota 9. 8.	15. 8. Filmové noci piatok 15. 8.	16. 8. Filmové noci sobota 16. 8.
30. 8. Súťaž vo varení guláša sobota 30. 8.	3. 9. Kvapka krvi streda 3. 9.	6. 9. Výlet na bicykloch sobota 6. 9.	20. 9. Krumplové hody sobota 20. 9.
8. 10. Šarkaniáda streda 8. 10.	október Divadelný zájazd október	7. 11. Lampiónový sprievod piatok 7. 11.	5. 12. Mikuláš piatok 5. 12.
5.-6. 12. Vianočné trhy piatok, sobota 5. a 6. 12.	6. 12. Mikulášsky miniligový turnaj sobota 6. 12.	14. 12. Mikulášsky turnaj prípraviek sobota 14. 12.	INFO www.leopoldov.sk, FB Mesto Leopoldov, IG nasmesto_leopoldov, aplikácia Správy o meste Leopoldov.

Zmena programu vyhradená.